

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 43Csp/54/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1718201163
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Uhrík
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2019:1718201163.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok, pred sudcom JUDr. Pavlom Uhríkom, v právnej veci žalobcu: R Collectors s.r.o., IČO: 50 094 297, sídlo Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, zastúpený: Advokátska kancelária: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom: Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, proti žalovanej: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Č. XXX, XXX XX Č., o zaplatenie 5.957,92 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd konanie v časti istiny 1.080,- € zastavuje.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 4.877,92 €, riadne úroky spolu 207,42 €, spolu s úrokom z omeškania

- vo výške 5,05 % ročne zo sumy 5.957,92 € od 01.05.2018 do 02.09.2018,
- vo výške 5,05 % ročne zo sumy 5.887,92 € od 03.09.2018 do 25.09.2018,
- vo výške 5,05 % ročne zo sumy 5.817,92 € od 26.09.2018 do 29.01.2019,
- vo výške 5,05 % ročne zo sumy 5.717,92 € od 30.01.2019 do 26.02.2019,
- vo výške 5,05 % ročne zo sumy 5.617,92 € od 27.02.2019 do 26.03.2019,
- vo výške 5,05 % ročne zo sumy 5.517,92 € od 27.03.2019 do 28.04.2019,
- vo výške 5,05 % ročne zo sumy 5.417,92 € od 29.04.2019 do 26.05.2019,
- vo výške 5,05 % ročne zo sumy 5.317,92 € od 27.05.2019 do 01.07.2019,
- vo výške 5,05 % ročne zo sumy 5.217,92 € od 02.07.2019 do 29.07.2019,
- vo výške 5,05 % ročne zo sumy 5.117,92 € od 30.07.2019 do 27.08.2019,
- vo výške 5,05 % ročne zo sumy 4.877,92 € od 28.08.2019 do zaplatenia

a to tým spôsobom, že žalovanému sa povoľuje splácať v mesačných splátkach vo výške 100,- € počnúc 30.12.2019 do zaplatenia s tým, že ak sa žalovaný omešká z úhradou ktorejkoľvek splátky, stáva sa splatným celý dlh.

III. Súd žalobu vo zvyšku zamietá.

IV. Žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 52 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na súd dňa 01.06.2018, domáhal proti žalovanému zaplatenia istiny vo výške 5.957,92 € spolu s dlžným úrokom z istiny v sume 2.151,56 €, zmluvným úrokom vo výške 14,90 % ročne zo sumy 5.957,92 € od 01.05.2018 do zaplatenia, zákonným úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 5.957,92 € od 01.05.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobca podaním doručeným súdu 10.09.2019 zobral žalobu v časti uplatnenej dlžnej sumy 1.080,00 € späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť a to nasledovne 140,- € z uhradenej sumy započítať na úhradu úrokov a 940,- € na istinu úveru.

3. Podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

4. Podľa § 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

5. Vzhľadom na dispozitívny úkon žalobcu, ktorý vzal žalobu v časti späť a súhlas žalovanej súd konanie podľa § 145 ods. 2 CSP v časti zastavil tak ako je uvedené vo výroku I. tohto uznesenia.

6. Podľa § 52 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

7. Súd na rozdiel od návrhu žalobcu celú uhradenú sumu 1.080,- € odpočítal z uplatnenej istiny a to z dôvodu, že žalovaná je v tomto konaní spotrebiteľom a v takom prípade sa vzájomné vzťahy riadia ustanoveniami občianskeho zákonníka i keď sa jedná o úverovú zmluvu teda podľa § 566 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. ktorý ustanovuje, že pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

8. Podľa § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

9. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

10. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

11. Vzhľadom na späťvzatie žaloby žalobcom s tým odôvodnením, že žalovaný istinu žalovaná uhradila po podaní žaloby na súd, má súd za to, že zastavenie konania v časti svojím správaním zavinila žalovaná.

12. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: zmluvou o úvere dobrá pôžička zo dňa 12.06.2014 č. XXXXXXXXXXXX, všeobecné obchodné podmienky, obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery, zmluvou o postúpení pohľadávky, výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 27.08.2015, upozornenie - výzva zo dňa 12.06.2014 na splatenie dlžnej časti úveru, aktuálnym stavom úveru ku dňu 10.08.2015 z výpisu z úverového účtu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorých súd zistil nasledovný skutkový stav:

13. Žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzatvorili dňa 12.06.2014 zmluvu o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanému vo výške 6.000,- € s úrokom 14,90 %. Poskytnutý úver mal žalovaný splatiť 120 splátkach po 97,- € mesačne s poistením, so splatnosťou k 20. dňu v mesiaci od 20.07.2014 do 20.06.2024. V zmluve je uvedené, že žalovaný by mal zaplatiť celkovú výšku nákladov 11.584,04 € s RPMN 15,96 % pri priemernej RPMN 17,94 %. Súčet všetkých 120 splátok po 97,- € predstavuje celkovú výšku nákladov 11.640,- €, teda viac ako je uvedené v zmluve.

14. Žalovaný sa dostal do omeškania, preto žalobca výzvou zo dňa 27.08.2015, oznámil žalovanému, že pohľadávka sa stala predčasne splatnou dňa 27.08.2015, a vyzval ho na splatenie celej dlžnej sumy

pozostávajúcej z dlžnej istiny v sume 5.957,92 €, úroku v sume 207,42 €, poplatkov za upomienky v sume 4,65 €, poistné 0,00 €.

15. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

16. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

17. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

18. Podľa § 369 ods. 1 Ak je dlžník v omeškani so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatennej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

19. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

20. Podľa § 52 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

21. Podľa § 330 ods. 2 Obchodného zákonníka, pri plnení peňažného záväzku sa započítava platenie najprv na úroky a potom na istinu, ak dlžník neurčí inak.

22. Podľa § 566 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, veriteľ je povinný prijať aj čiastočné plnenie, ak to neodporuje dohode alebo povahe pohľadávky.

23. Podľa § 566 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

24. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva, ktorú možno právne kvalifikovať ako zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá sa ako spotrebiteľský právny vzťah spravuje aj ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských právnych vzťahoch, pričom zmluva bola uzatvorená v súlade s dotknutými ustanoveniami príslušných právnych predpisov.

25. Na základe uzatvorenej zmluvy žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 6.000,- €, ktorý mal žalovaný zaplatiť v 120 splátkach vo výške 97,- € splatných od 20.07.2014 do 20.06.2024. Žalovaný úver riadne nesplácal, dostal sa do omeškania, čím porušil zmluvné povinnosti, a preto žalobca ku dňu 27.08.2015 v súlade so zmluvou vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru.

26. Žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie zmluvného úroku v kapitalizovanej sume 2.151,56 € za dobu do 30.04.2018 a vo výške 14,90 % ročne z istiny 5.957,92 € od 01.05.2018 až do zaplatenia. Zároveň si uplatnil úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 5.957,92 € od 01.05.2018 do zaplatenia.

Následne žalobca podaním zo dňa 10.09.2019 zobral žalobu v časti uplatnenej dlžnej sumy 1080,- € späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť.

27. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške. Toto dispozitívne (§ 263 ods. 1 Obchodného zákonníka) ustanovenie však neupravuje dokedy je dlžník povinný úroky platiť, najmä či len do predčasného zosplatnenia úveru, alebo do pôvodne dohodnutej doby splatnosti úveru, prípadne až do doby skutočného (často neskoršieho) vyplatenia úveru veriteľovi.

28. Súd sa pri rozhodovaní o časti úrokov dohodnutých v úverovej zmluve po splatnosti úveru plne stotožňuje s argumentáciou uvedenou napr. v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/190/2014, podľa ktorého veriteľ má nárok na zaplatenie úrokov z úveru iba do doby predčasného zosplatnenia úveru, pretože so stratou výhody splátok úveru pre dlžníka je spojená aj strata nároku veriteľa na úroky po dobe predčasného zosplatnenia úveru, jednorazovým zosplatnením dlžník stráca oprávnenie užívať prostriedky z úveru, dlžníkovi vzniká povinnosť jednorazovo vrátiť sumu úveru navýšenú o kapitalizované úroky do zosplatnenia a po zosplatnení je dlžník povinný zaplatiť už len sankcie spojené s omeškaním.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené s odvolaním sa na rozhodnutie Krajského súdu Prešov 6Co/190/2014 má žalobca nárok na zaplatenie tkz. riadneho úroku len do predčasného zosplatnenia úveru teda len za dobu do 27.08.2015. Preto súd žalobu a to v časti, zmluvného úroku 14,90 % ročne zo sumy 5.957,92 € od 27.08.2015 do zaplatenia, teda zmluvný úrok po zosplatnení zamietol (výrok III.).

30. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Teda podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednané ho záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a odnepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojim právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľom. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav v ktorom veriteľ

nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov.

31. S poukazom na uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I až IV tohto rozsudku a to tak, že súd žalovanému priznal nárok na úhradu nesplatennej istiny spolu s prislúchajúcim úrokom a zákonným úrokom z omeškania a vo zvyšku žalobu zamietol. Vzhľadom na žiadosť žalobkyne a jej momentálne sociálne pomery súd jej žiadosti vyhovel a umožnil jej istinu splácať v splátkach vo výške 100,- € mesačne počnúc dňom 30.12.2019.

32. Predmetom konania na základe žaloby žalobcu bolo zaplatenie istiny a príslušenstva v kapitalizovanej výške 5.957,92 € a v časti úrokov 14,90 % ročne zo sumy 5.957,92 € od 28.08.2015 do 30.04.2018, v kapitalizovanej výške 2.151,56 € a úrokov vo výške 14,90 % ročne zo sumy 5.957,92 € do zaplatenia. Žalobca bol v konaní úspešný v časti o zaplatenie 5.957,92 €, kapitalizovaných úrokov do zosplatnenia vo výške 207,42 €, Súd žalobu vo zvyšnej časti žalobu zamietol a teda jeho úspech predstavuje 76,00 %, žalovaná bola úspešná v časti 24,00 % € teda úspech žalobcu v konaní predstavuje 52 %.

33. Žalobca bol teda v konaní úspešný v rozsahu 76,00 %, žalovaná bola v konaní úspešná v rozsahu 24,00 % čo predstavuje čistý procesný úspech žalobcu 52,00 %. O nároku žalovaného na náhradu trov konania teda súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci $76,00\% - 24,00\% = 52,00\%$.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Pezinok, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odôvodnení sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).